

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА**

Т. М. Бурмака

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

і завдання до виконання контрольної роботи

з дисципліни

«ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА»

(для студентів 4 курсу заочної форми навчання
освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, напряму підготовки
0502 (6.030601) «Менеджмент»)

Харків ХНАМГ 2009

Методичні вказівки і завдання до виконання контрольної роботи з дисципліни «Економічна діагностика» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, напрям підготовки 0502 (6.030601) «Менеджмент») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Т. М. Бурмака. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 29 с.

Укладач: Т. М. Бурмака

Рецензент: проф., к.е.н. Є. М. Кайлюк

Рекомендовано кафедрою менеджменту і маркетингу в міському господарстві, протокол № 1 від 28 серпня 2009 р.

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ	4
1. Зміст дисципліни	5
2. Зміст завдань і методичні вказівки до виконання контрольної роботи	11
2.1 Завдання теоретичної частини роботи	13
2.2 Практичні завдання	18
Список рекомендованої літератури	27

Вступ

Розвиток прогресивних форм і способів господарювання, які забезпечують стабільне високоприбуткове функціонування підприємств, вимагає впровадження відповідних методик оцінювання і діагностики, здатних мобільно інтенсифікувати відтворювальні процеси.

Основна мета дисципліни «Економічна діагностика» - надання знань про використання методичного апарату та інструментарію економічної діагностики для визначення стану підприємства.

Розглядаючи сутність економічної діагностики та її зміст як дослідницького процесу, слід звернути увагу на те, що трансформаційні процеси в національній економіці та кардинальні зміни умов господарювання на всіх її рівнях значно розширили функціональне поле економічної роботи, наповнили її новим змістом. Серед якісно оновлених функцій менеджера особливе місце належить аналітичній, що останнім часом набула ознак економічного діагностування.

Контрольна робота з дисципліни «Економічна діагностика», яку виконують студенти заочної форми навчання, є складовою частиною навчального процесу і активною формою самостійної роботи студентів під керівництвом викладача.

Мета контрольної роботи – поглиблення і закріплення теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення курсу "Економічна діагностика", а також засвоєння знань про використання методичного апарату та інструментарію економічної діагностики для визначення стану підприємства.

1. Зміст дисципліни

ЗМ 1.1. ДІАГНОСТИКА КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Діагностика конкурентного середовища підприємства

Методичні особливості проведення діагностики галузі. Зміст та інформаційна база дослідження. Первинна й вторинна інформація. Алгоритм проведення дослідження за методикою М. Портера. Порядок проведення діагностики. Визначення профілю галузі.

Діагностика сил конкуренції. Основні сили конкуренції за М. Портером. Оцінка інтенсивності суперництва на «центральному рингу»; чинники інтенсивності. Потенційні конкуренти, аналіз імовірності входження в галузь. Економічні можливості постачальників ресурсів і покупців (споживачів) продукції галузі.

Оцінка конкурентних позицій підприємств — основних суперників. Карта стратегічних груп як основний діагностичний спосіб визначення конкурентних позицій суперників. Вибір стратегічних змінних. Оцінка результатів побудови. Аналіз найближчих конкурентів; майбутні цілі й поточна стратегія, припущення і можливості.

Оцінка перспектив розвитку галузі. Виділення провідних чинників успіху в галузі, їх оцінка. Чинники, що ґрунтуються на науково-технічних перевагах, організації виробництва, маркетингових нововведеннях.

Узагальнення отриманих результатів за попередніми етапами. Оцінка перспектив розвитку галузі. Аналіз можливостей структурних трансформацій.

Тема 2. Діагностика конкурентоспроможності підприємства

Конкурентоспроможність підприємства: сутність, проблеми визначення й оцінки. Поняття конкурентоспроможності підприємства. Еволюція поглядів щодо джерел конкурентних переваг. Оцінка конкурентоспроможності підприємства за М. Портером. Ринкова конкурентоспроможність.

Конкурентний статус підприємства, його оцінка. Конкурентний статус у визначенні І. Ансоффа, методичні аспекти обчислення його рівня. Межі

значень показника КСП. Взаємозалежність конкурентних переваг і конкурентного статусу підприємства.

SWOT-аналіз підприємства. Загальна оцінка методичного підходу. Перелік і характеристика чинників, що визначають сильні та слабкі сторони підприємства, можливості й загрози.

Порівняльна діагностика конкурентоспроможності підприємств-суперників. Методичні підходи до порівняння суперників, використання провідних чинників успіху в галузі. Процедура оцінки. Особливості оцінки вагомості чинників. Інтегральна оцінка конкурентоспроможності: переваги й недоліки.

Тема 3. Оцінка конкурентоспроможності продукції

Конкурентоспроможність продукції: сутність і особливості оцінки. Основні аспекти визначення конкурентоспроможності продукту: корисність, ціна споживання та здатність пропозиції. Особливості оцінки конкурентоспроможності продукції порівняно з конкурентоспроможністю підприємства. Інформаційна база оцінки.

Процедура оцінки конкурентоспроможності промислової продукції. Основні етапи оцінки, завдання кожного з них. Особливості вибору аналогів та базових зразків. Склад ціни споживання. Інтегральна оцінка конкурентоспроможності виробу.

Характеристика поширених методичних підходів, що використовуються для сільськогосподарської техніки, побутових приладів тощо.

Зведена оцінка конкурентоспроможності продукції і конкурентоспроможності підприємства. Експертний вибір відмітних ознак виробу та їх оцінка. Особливості визначення рангів та зважених оцінок. Обчислення загальних показників та їх аналіз.

ЗМ 1.2. ДІАГНОСТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИЗНАЧЕННЯ СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ

Тема 4. Діагностика потенціалу підприємства

Методичні підходи до оцінки потенціалу підприємства. Оцінка потенціалу підприємства за окремими різновидами ресурсів (трудовий, капітальний, інформаційний, науковий) та їх поєднань у техніко-технологічних системах виробництва продукції. Статичний та динамічний підходи до оцінки потенціалу економічної організації. Метод кращих показників для оцінки наукових інновацій і нововведень.

Гнучкість виробничої системи та її діагностика. Поняття гнучкості виробничої системи та її залежність від ступеня мінливості технології. Стабільна, продуктивна і мінлива технології та їх взаємозв'язок з різноманітністю продукції. Оцінка рівня різноманітності продукції як база визначення гнучкості. Склад затрат для оцінки гнучкості. Кількісні параметри показника гнучкості.

Оцінка техніко-організаційного рівня стабільного виробництва. Методичні підходи до оцінки TOP, склад показників, методи обчислення і оцінки. Показники, що характеризують рівень продукції, рівень технології, механізації і автоматизації праці, управління, процедура діагностики. Вітчизняний досвід оцінки TOP, раціональні межі його використання.

Тема 5. Оцінка вартості підприємства як цілісного майнового комплексу

Підприємство як майновий комплекс. Статична і динамічна концепції підприємства та їх відображення у методичних підходах до оцінки майна. Затратна оцінка майна. Ціна майна, що «входить» у баланс і «виходить» з балансу. Фізичне, функціональне, технологічне і економічне старіння майна і врахування його зношеності у відновній оцінці. Ліквідаційна оцінка майна підприємства-банкрута.

Справжня економічна вартість підприємства як цілісного майнового комплексу. Проблема ринкової оцінки майна та її розв'язання в сучасній економіці. Задачі оцінки: фіскальна, захисту прав власності. Основні методичні підходи до

ринкової оцінки підприємства як цілісного майнового комплексу, що приносить дохід; їх загальна характеристика.

«Дохідні» методи оцінки майна. Метод капіталізації доходу, сфера його раціонального використання. Показники чистого прибутку й грошового потоку як основа оцінки. Проблеми використання методу: визначення чистого доходу й вибір ставки дисконтування.

Метод дисконтування майбутнього доходу. Проблеми прогнозування грошових потоків, їх розв'язання. Модель CAPM і обчислення ставки дисконтування. Ринкові порівняння і аналогова оцінка підприємства.

Гудвіл і його оцінка. Поняття гудвілу і методичні підходи до його оцінки. Метод надлишкових прибутків як сукупна оцінка активів. Метод роялті для оцінки нематеріальних активів. Оцінка активів, по яких немає сформованого ринку, — метод створення.

Тема 6. Управлінська діагностика

Сутність управлінської діагностики та організація її проведення. Управлінська діагностика як особлива дослідницька діяльність. Своєрідність проведення діагностики й можливостей використання попередніх результатів. Систематизація інформації для дослідження.

Діагностика структури управління та якості управлінських рішень. Ознайомлення з формальною організаційною структурою, визначення її типу. Оцінка відповідності оргструктури стратегії підприємства. Оцінка параметрів: гнучкості, надійності, оперативності, якості рішень.

Оцінка зв'язків підприємства із зовнішнім середовищем. Основні контрагенти підприємства, оцінка взаємозв'язків. Діагностика зовнішнього середовища підприємства. Аналіз зв'язків з органами місцевої влади і самоврядування. Екологічні чинники, оцінка їх впливу.

Оцінка загальних результатів діяльності підприємства. Критерії і показники, що використовуються для загальної діагностики системи менеджменту

підприємства. Загальна ефективність діяльності як ступінь досягнення цілей. Інформаційні технології та оцінка ефективності їх використання.

Тема 7. Фінансова діагностика

Основні моделі фінансової діагностики, їх характеристика. Дескриптивні, предикативні і нормативні моделі фінансової діагностики, їх сутність, особливості і сфера використання. Методичні проблеми дескриптивних моделей. Побудова системи аналітичних коефіцієнтів, методика їх обчислення і способи оцінки. Предикативні моделі у прогнозуванні майбутнього фінансового стану.

Система показників фінансового стану підприємства. Діагностика за показниками ліквідності, фінансової стійкості, обіговості, рентабельності. Використання програмних комп'ютерних продуктів для оцінки фінансового стану підприємства. Життєвий цикл підприємства і тенденції у значеннях певних груп показників фінансового стану.

Інтегрована оцінка фінансового стану підприємства. Процедури синтезування одиничних та групових показників, способи їх оцінки. Різноманітність підходів до оцінки фінансового стану з урахуванням специфіки замовника. Використання середньозважених величин з урахуванням їх значимості. Алгоритм порівняльної оцінки результатів фінансово-господарської діяльності підприємства (за А. Шереметом), його переваги і недоліки.

Тема 8. Діагностика економічної безпеки підприємства

Економічна безпека підприємства: сутність, основи оцінки. Поняття економічної безпеки підприємства. Конкретизація поняття безпеки за різними ознаками. Економічна безпека підприємства як стан найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів. Функціональні складові економічної безпеки: фінансова, техніко-технологічна, інформаційна та інші.

Методичний апарат діагностування економічної безпеки. Прямі та непрямі ознаки порушення підприємством зони безпеки. Ідентифікація поточної зони функціонування підприємства. Методи оцінки економічної

безпеки за результатами фінансової діагностики. Якісні характеристики стану безпеки (небезпеки), їх бальна оцінка.

Вітчизняний і зарубіжний досвід діагностування економічної безпеки підприємства. Особливості методичних підходів українського Агентства з питань неплатоспроможності і банкрутства підприємств. Російська практика, методика ФУДН. Z-рахунок Альтмана, різновиди моделей. «Крайка безпеки» за К. Друрі. Оцінка корпоративних ресурсів і визначення стану економічної безпеки.

Тема 9. Діагностика економічної культури підприємства

Економічна культура підприємства й особливості її діагностики. Поняття економічної культури, її складові. Експертний аналіз в оцінці внутрішнього інституціонального середовища підприємства. Виявлення проблем формальних і неформальних відносин, конфліктів. Особливості оцінки продуктивності творчої праці, цінності інтелектуальних продуктів.

Якісний аналіз методів та інструментарію планування, обліку і контролю на підприємстві. Оцінка рівня професіоналізму та кваліфікації провідних спеціалістів економічних служб підприємства, їхньої здатності до сприйняття та застосування нових знань. Оцінка системи управлінського обліку та її місця у прийнятті управлінських рішень. Оцінка контролю дій і контролю результатів.

Обґрунтованість управлінських рішень, їх оцінка. Способи оцінки відповідності діючої стратегії оптимальній. Оцінка методичної чіткості та рівня обґрунтованості інвестиційних проектів, програмні комп'ютерні продукти для оцінки. Система управління проектами, діагностика її ефективності.

2. Зміст завдань і методичні вказівки до виконання контрольної роботи

Під час виконання контрольної роботи з дисципліни «Економічна діагностика» особливу увагу слід приділити висвітленню ключових понять, видів і змісту економічної діагностики; розгляду методів управління підприємствами на основі економічної діагностики; обґрунтуванню особливостей організації і техніки здійснення різних діагностичних операцій.

Завдання роботи – набуття студентами теоретичних знань і практичних навичок з економічної діагностики підприємства.

Робота складається з двох теоретичних питань і практичних задач і виконується відповідно до одного з варіантів, що додаються. Вибір варіантів контрольної роботи проводиться згідно з табл. 1. Запитання для варіантів наведені в табл. 2.

Контрольна робота може бути написана від руки, чітким розбірливим почерком, на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 в загальному обсязі 25 – 35 аркушів або виконана за допомогою комп'ютерного набору (20 – 30 аркушів).

У комп'ютерному варіанті на сторінці передбачається не менше 28-30 рядків через 1,5 інтервала, по 57-60 знаків у кожному рядку. Текст розміщують на сторінці, яка обмежується полями: ліве – 25 мм; праве – 10 мм; верхнє – 20 мм; нижнє – 20 мм. Помилки, описки й графічні похибки дозволяється виправляти коректором з нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого зображення.

У тексті не дозволяються скорочення, крім загальноприйнятих (тис., км і т.д.). Якщо в тексті часто зустрічається певне словосполучення і його потрібно скоротити, то при першому згадуванні в тексті необхідно дати повну назву, а в круглих дужках – скорочену. Наприклад, стратегічні виробничі одиниці – (СВО). Заголовки структурних елементів контрольної роботи і заголовки питань слід розміщувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки наприкінці, не підкреслюючи. Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів починають з абзацного відступу, що дорівнює 5 знакам.

Перенесення слів у заголовок розділу не допускається. Відстань між заголовком і попереднім, або наступним текстом повинна бути: при машинному

способі – не менше двох рядків. Не дозволяється розміщувати назву питань у нижній частині сторінки, якщо після заголовку на ній розміщений лише один рядок тексту.

Аркуші нумеруються в правому верхньому кутку сторінки арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації. Першою сторінкою є титульний аркуш, на ньому номер сторінки не проставляють. Титульна сторінка має єдину форму і реквізити і оформлюється згідно з встановленим зразком.

Ілюстрації (малюнки, графіки, схеми, таблиці) розміщуються відразу за текстом, де на них посилаються вперше, або на наступній сторінці, наприклад, Рисунок 1.2 – Діаграма структури основних фондів. Номер ілюстрації складається з номера запитання (1) і порядкового номера ілюстрації (2).

Таблиці нумерують арабськими цифрами в межах запитання, вказують один раз ліворуч над першою частиною таблиці, наприклад, Таблиця 1.2 – Матриця аналізу конкурентів.

Формули нумеруються в межах розділів, їх номер складається з номера розділу і порядкового номера формули, розділених крапкою, наприклад, (3.1).

На цитати треба давати посилання, які робляться мовою оригіналу. При цьому необхідно вказувати номер літературного джерела згідно зі списком використаної літератури, а також номер сторінки, наприклад_____, [12, с.256-257].

Навчальну і спеціальну літературу за темою контрольної роботи студент підбирає самостійно, використовуючи для цього бібліотечний каталог. Особлива увага повинна бути приділена першоджерелам, періодичним виданням, науковим статтям, передовому виробничому досвіду, нормативним актам (закони України, декрети, постанови та ін.).

Користуватися необхідно тільки новими виданнями і останніми редакціями нормативних актів. Велику інформаційну цінність мають статистичні матеріали, які можна знайти у спеціальних виданнях Держкомітету України і періодичних видань, газеті "Урядовий кур'єр" та ін. Зібраний статистичний матеріал слід обробити, згрупувати, подати в таблицях, проаналізувати.

Список використаної літератури подають наприкінці роботи і складають мовою оригіналу.

Кожне літературне джерело повинно мати бібліографічний опис: книга – прізвище та ініціали автора, назву книги, місто видавництва, рік видання, кількість сторінок; стаття – прізвище та ініціали автора, назву статті, назву журналу, рік видання, номер журналу, сторінки. Наприклад:

1. Дмитренко Г. А. Стратегический менеджмент: целевое управление персоналом организаций: Учебное пособие. – К.: МАУП, 2002. – 190 с.

2. Соколова Л.В. Місце та роль діагностики системи адаптації підприємства до умов ринку // Економіка промисловості: Науково- практичний журнал НАН України. – 1999. – № 1 (3). – С. 71-77.

2.1 Завдання теоретичної частини роботи

Номер варіанта теоретичної частини завдання до контрольної роботи обирають виходячи з передостанньої і останньої цифр залікової книжки (див. табл. 1).

Виконуючи завдання, необхідно використовувати рекомендовану літературу, а також конспект лекцій з дисципліни. Після тексту роботи перед списком літератури студент ставить свій підпис і дату виконання роботи. Контрольну роботу виконують відповідно до вимог цих методичних вказівок, інакше вона не буде допущена до захисту, незалежно від її змісту.

Таблиця 1 –Варіант контрольної роботи

Передостання цифра шифру	Остання цифра шифру (номера залікової книжки)									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
5	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
8	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Порядок розміщення матеріалу в контрольній роботі: титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина контрольної роботи (теоретичні запитання та практичні задачі), висновки, список використаної літератури.

Контрольна робота починається з титульного аркуша

За титульним аркушем послідовно розміщують зміст.

У змісті зазначаються початкові сторінки кожного запитання і пунктів.

Їх назви у змісті й тексті контрольної роботи повинні збігатися.

Вступ, кожне запитання і висновки, які розміщуються у вказаній послідовності, починаються з нової сторінки. У вступі необхідно коротко освітити роль економічної діагностики на підприємствах України, обґрунтувати значення застосовуваних у роботі прийомів і методик проведення організаційних розрахунків у сучасних умовах господарювання, сформулювати мету і завдання контрольної роботи, виходячи з запропонованого варіанту індивідуального завдання.

Зміст теоретичних запитань, що охоплюють широку тематику розділів курсу, повинен бути розкритий відповідно до сучасного рівня розвитку економічної науки. У текстовій частині повинні знайти відображення всі запитання, передбачені планом викладу того або іншого теоретичного запитання. Особливу увагу слід звернути на використання тих матеріалів, що характеризують роботу підприємств в умовах розвитку ринкових відносин.

Розкриття змісту теоретичних питань треба супроводжувати аналізом статистичних даних, прикладами з практики господарювання підприємств. Необхідно також показати підходи до вирішення тих або інших проблем, самостійно робити висновки на основі вивченої літератури, зібраного, обробленого й узагальненого фактичного матеріалу. У висновку роботи формують висновки до розглянутих теоретичних запитань і вирішених тестових і практичних завдань.

Теоретичні запитання, включені до складу контрольної роботи, згідно з варіантами, наведені в табл.2.

Таблиця 2 – Варіанти завдань для виконання контрольної роботи

№ варіанта	Запитання 1	Запитання 2
1	2	3
1	Економічна діагностика як самостійна економічна дисципліна: визначення проблем фірми, її слабкі й сильні сторони, місце фірми на ринку та посеред конкурентів, кількісна та якісна оцінка фірми.	Економічні методи управління персоналом. Техніко-економічний аналіз та планування, установлення економічних норм та нормативів, економічні методи управління виробництвом.
2	Фактори, які визначають конкурентні позиції фірми: діючі та потенційні конкуренти, спроможність постачальника ресурсів та споживача продукції йти на угоди.	Показники прибутковості та ділової активності підприємства: прибуток від реалізації продукції, балансовий прибуток, чистий прибуток; ділова активність, інвестиційна привабливість.
3	Показники прибутковості та ділової активності підприємства: прибуток від реалізації продукції, балансовий прибуток, чистий прибуток; ділова активність, інвестиційна привабливість.	Інформаційна база фінансово-економічного аналізу – бухгалтерська звітність, розрахункові показники, які характеризують фінансовий стан підприємства.
4	Економічні методи управління персоналом. Техніко-економічний аналіз та планування, установлення економічних норм та нормативів, економічні методи управління виробництвом.	Реструктуризація підприємства як ефективний ринковий інструмент підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства: модернізація, заміна або скорочення існуючої виробничої бази підприємства, зміна структури управління.
5	Реструктуризація підприємства як ефективний ринковий інструмент підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства: модернізація, заміна або скорочення існуючої виробничої бази підприємства, зміна структури управління.	Етапи організаційно-управлінського аналізу: збирання та первісна обробка необхідної інформації, виявлення та аналіз системи цілей організації і стратегій їх досягнення.
6	Фінансове планування: виявлення потреб у капіталі, інструменти фінансування – внутрішнє та зовнішнє фінансування, комерційний кредит.	Організаційна культура підприємства, як основний принцип діяльності та розвитку: роль персоналу в рішенні стратегічних та практичних задач.
7	Сутність і зміст поняття «виробничий потенціал»; фактори, які впливають на ефективність використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів.	Предмет економічної діагностики фірми: загальні принципи проведення комплексної діагностики, корпоративна стратегічна реструктуризація фірми, її цілі та задачі – підвищення ефективності функціонування, конкурентоспроможність, оптимізація організаційної структури.
8	Головні складові, що забезпечують конкурентоспроможність підприємства: якість продукції та послуг, стратегія маркетингу та збуту продукції, технологічний рівень підприємства, податкове середовище.	Аналіз стану підприємства на ринку: виявлення та аналіз діяльності існуючих та потенційних конкурентів, прогноз розвитку ринку, аналіз існуючих збутових сіток, існуючої системи постачання.

Продовження табл. 2

1	2	3
9	Структура дисципліни «Економічна діагностика»: ситуаційний аналіз, організаційно-управлінський аналіз, фінансово-економічний аналіз, оцінка бізнесу.	Аналіз сильних та слабких сторін підприємства (SWOT – аналіз). Сильні сторони – висока якість продукції, підтримка влади, кваліфікований персонал. Слабкі сторони – відсутність нової продукції, слабкий маркетинг, недостатність фінансів.
10	Конкурентоспроможність підприємства та головні її складові: якість продукції, стратегія маркетингу, технологічний рівень виробництва, державна підтримка	Методи, які використовуються при діагностиці конкурентоспроможності продукції.
11	Кількісна оцінка сильних та слабких сторін, загроз та можливостей. Виявлення та аналіз місії організації, цілей, оцінка рівня конкурентоспроможності підприємства.	Головні складові, які забезпечують конкурентоспроможність підприємства: якість продукції та послуг, стратегія маркетингу та збуту продукції, технологічний рівень підприємства, податкове середовище.
12	Етапи організаційно-управлінського аналізу: збирання та первісна обробка необхідної інформації, виявлення та аналіз системи цілей організації і стратегій їхнього досягнення.	Основні методи аналізу, який проводиться у рамках фінансово-економічного аналізу: аналіз абсолютних показників, вертикальний аналіз, аналіз коефіцієнтів порівняльної ефективності.
13	Інформаційна база аналізу використання промислового потенціалу – дані бухгалтерського та статистичного обліку. Розрахункові показники ефективності використання промислового потенціалу.	Економічна культура підприємства: кваліфікація персоналу економічних служб, інформаційна система та її відповідність цілям та задачам економічного аналізу.
14	Показники платоспроможності підприємства: засоби для погашення боргів, показники фінансової сталості.	Поняття економічної безпеки підприємства: стан підприємства на ринку та рівень його конкурентоспроможності, рівень самоокупності та самофінансування.
15	Аналіз стану підприємства на ринку: виявлення та аналіз діяльності існуючих та потенційних конкурентів, прогноз розвитку ринку, аналіз існуючих збутових сіток, існуючої системи постачання.	Інформаційна база аналізу використання промислового потенціалу – дані бухгалтерського та статистичного обліку. Розрахункові показники ефективності використання промислового потенціалу.
16	Предмет економічної діагностики фірми загальні принципи проведення комплексної діагностики фірми, корпоративна стратегічна реструктуризація фірми, її цілі та задачі.	Внутрішні фактори, які визначають рівень конкурентоспроможності: ефективність існуючої системи управління, взаємозв'язок з власниками, органами управління.
17	Оцінка перспектив розвитку підприємства, визначення основних напрямків, можливостей досягнення цілей, інновації як засіб досягнення цілей.	Кількісна оцінка сильних та слабких сторін, загроз та можливостей. Виявлення та аналіз місії організації, цілей, оцінка рівня конкурентоспроможності фірми.

Продовження табл. 2

1	2	3
18	Визначення основних підходів та методів організаційного проектування.	Причини, які обумовлюють необхідність оцінки підприємства: реорганізація або ліквідація підприємства, повна або часткова зміна власника, приватизація.
19	Основні методи аналізу, який проводиться у рамках фінансово-економічного аналізу: аналіз абсолютних показників, вертикальний аналіз, аналіз коефіцієнтів порівняльної ефективності.	Реструктуризація підприємства як один з методів підвищення ефективності використання промислового потенціалу.
20	Організаційна культура підприємства як основний принцип діяльності та розвитку: роль персоналу в рішенні стратегічних та практичних задач.	Організаційно-управлінський аналіз: аналіз системи цілей підприємства – місія і стратегія організації, аналіз організаційної структури, аналіз процесів управління.
21	Внутрішні фактори, які визначають рівень конкурентоспроможності: ефективність існуючої системи управління, взаємозв'язок з власниками, профспілками, регіональними органами управління.	Позиційний аналіз визначення місця, яке займає підприємство і його продукція.
22	Аналіз слабких та сильних сторін конкурентів – асортимент продукції, якість, дизайн, технічне та гарантійне обслуговування; реклама, стимулювання збуту, управління торговою маркою.	Фінансове планування: виявлення потреб у капіталі, інструменти фінансування – внутрішнє та зовнішнє фінансування, комерційний кредит.
23	Оцінка майна: у відношенні матеріальних активів, нематеріальних активів, та методи оцінки.	Показники платоспроможності підприємства: засоби для погашення боргів, показники фінансової сталості.
24	Поняття економічної безпеки підприємства: стан підприємства на ринку та рівень його конкурентоспроможності, рівень самоокупності та самофінансування.	Оцінка майна: в відношенні матеріальних активів, нематеріальних активів, та методи оцінки.
25	Причини, які обумовлюють необхідність оцінки підприємства: реорганізація або ліквідація підприємства, повна або часткова зміна власника, приватизація.	Визначення основних підходів та методів організаційного проектування.
26	Аналіз сильних та слабких сторін підприємства (SWOT – аналіз). Сильні сторони – висока якість продукції, підтримка влади, кваліфікований персонал. Слабкі сторони – відсутність нової продукції, слабкий маркетинг, недостатність фінансів.	Оцінка перспектив розвитку підприємства, визначення основних напрямків, можливостей досягнення цілей, інновації як засіб досягнення цілей.
27	Методи, які використовуються при діагностиці конкурентоспроможності продукції.	Фактори, які визначають ціну підприємства

1	2	3
28	Організаційно-управлінський аналіз: аналіз системи цілей підприємства – місія і стратегія організації, аналіз організаційної структури, аналіз процесів управління.	Інформаційна база фінансово-економічного аналізу – бухгалтерська звітність, розрахункові показники, які характеризують фінансовий стан підприємства.
29	Інформаційна база фінансово-економічного аналізу – бухгалтерська звітність, розрахункові показники, які характеризують фінансовий стан підприємства.	Економічна культура підприємства: кваліфікація персоналу економічних служб, інформаційна система та її відповідність цілям та задачам економічного аналізу.
30	Економічна культура підприємства: кваліфікація персоналу економічних служб, інформаційна система та її відповідність цілям та задачам економічного аналізу.	Конкурентоспроможність підприємства та її головні складові: якість продукції та послуг, стратегія маркетингу, технологічний рівень виробництва, податкове середовище, державна підтримка.

2.2 Практичні завдання

Після виконання теоретичної частини дисципліни студент повинен виконати індивідуальне практичне завдання, що складається з вирішення декількох задач. Номер варіанта завдання відповідає останній цифрі навчального шифру (номера залікової книжки студента).

Практичне завдання 1

Завдання 1.1. За даними табл. 3 провести аналіз оборотності підприємства. Зробити висновки щодо ефективності управління активами підприємства.

Таблиця 3 – Вихідні дані для оцінки оборотності підприємства

Найменування позицій	Звітні дати		
	01.08	01.09	01.10
Виробничі запаси, грош.од.	268 015	317 871	319 616
Незавершене виробництво, грош.од.	210 351	219 979	220 958
Готова продукція, грош.од.	130 470	148 422	193 089
Дебіторська заборгованість, грош.од.	3307668	3164 716	3 817226
Аванси постачальникам, грош.од.	334 704	316 226	314 556
Грошові кошти, грош.од.	402 168	397 022	400 201
Кредиторська заборгованість, грош.од.	420 000	466 667	408 780
Аванси покупців, грош.од.	24 700	27 444	34 636
Виручка від реалізації, грош.од.	395 500	376 600	292 300
Собівартість реалізації продукції, грош.од.	220 600	219 850	135 000

Завдання 1.2. Визначити ринкову вартість підприємства із застосуванням різних методів оцінки.

Вартість земельної ділянки, яка дорівнює 100 тис. грн., підвищується на 12 % на рік. Визначити вартість ділянки через 5 років.

Практичне завдання 2

Завдання 2.1. Визначити ринкову вартість підприємства із застосуванням різних методів оцінки.

Впродовж 7 років нерухомість, яка знаходиться у власності підприємства, буде приносити дохід на суму 120 тис. грн. Ставка доходності - 14 % річних. Наприкінці 7-го року нерухомість збираються продати за 570 тис. грн. Визначити поточну вартість об'єкта нерухомості.

Завдання 2.2. За даними табл. 4 визначити рівень абсолютної ліквідності. Зробити висновки щодо платоспроможності підприємства.

Таблиця 4 - Оцінка абсолютної ліквідності за днями платежів

Найменування позицій	Звітні дати		
	01.08	01.09	01.10
Собівартість реалізації продукції (за період), тис.грош.од.	82 403	168 311	249 583
Адміністративні витрати (за період), тис.грош.од.	6 050	16 765	20 014
Витрати на збут (за період), тис.грош.од.	1 128	42 36	7 708
Амортизаційні відрахування (за період), тис.грош.од.	10464	2 771	4994
Податок на прибуток та інші аналогічні обов'язкові платежі (за період), тис.грош.од.	4 885	8 151	20 014
Приріст запасів та витрат (за період), тис.грош.од.	10 303	27 062	26 049
Фактичний залишок вільних коштів (за період), тис.грош.од.	775	8126	7 201

Практичне завдання 3

Завдання 3.1. Визначити ринкову вартість підприємства із застосуванням різних методів оцінки.

Власник офісного приміщення планує зробити його ремонт через 5 років. Сьогодні вартість ремонту коштує 10 000 грн., щороку вона дорожчає на 10 %. Яку суму потрібно вносити наприкінці кожного року на рахунок, дохідність якого складає 15 %, щоб отримати достатню суму для ремонту?

Завдання 3.1. Користуючись даними табл.5, зробити висновки щодо платоспроможності підприємства.

Таблиця 5 - Оцінка ліквідності підприємства

Найменування позицій	Звітні дати		
	01.01.08	01.01.09	01.01.10
Виробничі запаси, грош.од.	996 900	2 609 300	3 299 900
Незавершене виробництво, грош.од.	180 900	308 200	450 200
Готова продукція, грош.од.	991 900	1 958 400	3 730 800
Дебіторська заборгованість, грош.од.	154 600	5 891 700	18 793 000
Аванси постачальникам, грош.од.	154 000	90 000	125 100
Грошові кошти, грош.од.	77 500	1 735 100	720 100
Інші оборотні активи, грош.од.	1 717 900	515 600	569 400
Короткострокові кредити, грош.од.	186 800	122 100	0
Кредиторська заборгованість, грош.од.	844100	2 750100	13 882 900
Аванси покупців, грош.од.	131 200	1 930 100	34604
Розрахунки з бюджетом, грош.од.	173 700	266 600	574 100
Розрахунки з персоналом, грош.од.	115 200	154 000	177 700
Інші поточні пасиви, грош.од.	290 100	652 400	5 434 300

Практичне завдання 4

Завдання 4.1. За даними, наведеними у формах фінансової звітності (табл.6, 7), визначити рівень рентабельності на підприємстві. Зробити висновки щодо прибутковості діяльності підприємства.

Таблиця 6 - Звіт про фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів)	010	16740,6
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів)	035	14396,8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт)	040	(8931,5)
Валовий прибуток	050	5465,3
Прибуток від операційної діяльності	100	2007,0
Чистий прибуток	220	365,3

Таблиця 7 – Баланс підприємства

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Основні засоби	030	12669,9	11838,1	I. Власний капітал	380	29540,9	29906,2
II. Оборотні активи	260	49720,7	66218,0	IV. Поточні зобов'язання	620	33440,1	52519,8
БАЛАНС	280	62981,0	82426,0	БАЛАНС	640	62981,0	82426,0

Завдання 4.2. Визначити ринкову вартість підприємства із застосуванням різних методів оцінки.

На балансі підприємства обліковується об'єкт основних засобів, який потребує переоцінки. Первісна вартість дорівнює 600 тис. грн., сума накопиченої амортизації - 180 тис. грн., рівень інфляції за 2009 рік склав 112,3 %. Визначити вартість об'єкта оцінки.

Практичне завдання 5

Завдання 5.1. Чистий прибуток підприємства за рік становив 700 тис. грн. Залишкова і первісна балансова вартість активів підприємства дорівнює відповідно 2 800 і 4100 тис. грн. Яку ставку дисконту, що враховує ризики бізнесу, може застосувати підприємство для дисконтування доходів, очікуваних від розширення виробництва раніш засвоєної продукції?

Завдання 5.2. Дати оцінку фінансовій стійкості підприємства машинобудівної галузі, використовуючи дані табл.8.

Таблиця 8 - Вихідні дані для оцінки фінансової стійкості підприємства

Найменування позицій	Звітні дати		
	01.10	01.11	01.12
Власний капітал	41 121 245	38 722 732	38 765 576
Довгострокові зобов'язання	0	0	0
Поточні зобов'язання	12 977 637	14 746 046	15 141 807
Необоротні активи	47 592 033	47 581 473	47 550 334
Виробничі запаси та МШП	317 871	319 616	346 366
Незавершене виробництво	219 979	220 958	306 443
Аванси постачальникам	316 226	314 456	359 035

Практичне завдання 6

Визначити ринкову вартість підприємства із застосуванням різних методів оцінки. Проведіть розрахунки щодо визначення основних показників діяльності підприємства

Завдання 6.1. ВАТ "Контакт" сплачує регулярні річні дивіденди на загальну суму 1 500 тис. грн. на свої 100 000 простих акцій. Ймовірний покупець частки акціонерного капіталу вважає, що дивідендний дохід від вкладень повинен складати 12 %. Визначити вартість 1 акції за методом дивідендного доходу.

Завдання 6.2. Розглядається варіант інвестування в корпоративні права підприємства за мінімальної ставки доходності 20 %. Прогнозований обсяг чистого прибутку на підприємстві дорівнює упродовж декількох періодів 120 тис. грн. Вартість капіталу підприємства 1 500 тис. грн. (з яких 500 тис. грн. - вартість власного капіталу, 1 000 тис. грн. - вартість позичкового капіталу). Ставка вартості позичкового капіталу складає 16 % річних. Визначити ринкову вартість підприємства методом капіталізації його доходів.

Завдання 6.3. Поточний дохід від використання активу запишається незмінним і складає 15 тис. грн. на рік. Відсоткова ставка дорівнює 12 %. Очікується, що впродовж наступних 5 років вартість інвестицій зросте на 40%. Визначити коефіцієнт капіталізації, поточну вартість активу і вартість перепродажу через 5 років.

Практичне завдання 7

Визначити рівень економічної безпеки підприємства за окремими функціональними складовими.

Щоб запобігти можливим загрозам фінансовому стану підприємства, за наданою інформацією (табл. 9) визначити рівень фінансової складової економічної безпеки підприємства. Зробити висновки відносно можливостей та загроз безпеці підприємства.

Таблиця 9 - Інформація з форм звітності

Найменування показника	За звітний період	За попередній період
1	2	3
Виробничі запаси	64453,7	66896,0
Незавершене виробництво	44565,6	45040,4
Готова продукція	38397,4	16854,1
Товари	13273,9	19773,1
Усього за розділом II активу "Оборотні активи"	198676,6	194403,2
Усього за розділом III активу "Витрати майбутніх періодів"	104,7	75,6
Довгострокові кредити банків	49058,4	34452,9
Інші довгострокові зобов'язання	11145,0	12082,6
Усього за розділом III пасиву	60203,4	46535,5
Короткострокові кредити банків	20314,4	27473,4

Продовження табл. 9

Поточна заборгованість за довгостроковими	5982,0	40902
Векселі видані	1226,2	15645.7
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	44501.2	53043,8
Поточні зобов'язання за розрахунками:		
з одержаних авансів	3749	9928,9
з бюджетом	13202	7623.4
зі страхування	13802,8	17188.3
з оплати праці	7313,3	6713.6
Інші поточні зобов'язання	32443.6	14982.9
Усього за розділом IV пасиву.	142565.0	193532.7
витрати операційної діяльності, в тому числі:	126928	118624,8
матеріальні витрати	43538,48	40865,6
витрати на оплату праці	48143,04	40219,2
відрахування на соціальні заходи	19040.56	15906.68
амортизація	11180	13185.2
інші операційні витрати	5025,92	8448.12

Практичне завдання 8

Використовуючи інформацію про діяльність підприємства ЗАТ "Контакт" (табл. 10), проведіть діагностику середовища підприємства, виявіть існуючі й потенційні можливості й загрози; оцініть вплив факторів на діяльність підприємства; визначте, яких змін потребує підприємство, й запропонуйте заходи щодо вирішення його проблем; оцініть, який ефект матимуть ці заходи.

Оцінку поточного й потрібного стану підприємства за критеріями, перелік необхідних змін й запропоновані рекомендації щодо вирішення проблем підприємства подати у наступному вигляді (табл. 11).

Таблиця 10 - Зведені результати SWOT - аналізу сильних та вразливих сторін внутрішнього середовища ЗАТ "Контакт"

Сфера функціонування	Сильні сторони	Вразливі сторони
1	2	3
1. Виробництво	Можливість збільшення обсягів. Високий рівень якості продукції Чутливість до нових розробок і велика швидкість їх введення.	Велика енерго- і матеріалоемність виробництва. Вузька спеціалізація. Швидке старіння обладнання. Наявність шкідливих відходів.
2. Персонал	Низька плинність серед найбільш кваліфікованої та працездатної його частини. Близькість бази професійної	Застаріла система управління та стимулювання праці Низький коефіцієнт оновлення технічного персоналу

1	2	3
3. Науково-дослідні розробки	Наявність матеріальної бази для ведення НДР. Тісні зв'язки з НДІ та легкий доступ до інноваційних розробок.	Нестача грошових засобів для фінансування нововведень. Низький коефіцієнт оновлення технічного персоналу
4. Маркетинг	Наявність власних каналів розповсюдження продукції. Наявність кваліфікованих фахівців у галузі маркетингу та нових поглядів на сучасні умови ринку. Вигідне поєднання якісно-цінових характеристик продукції.	Недостатнє фінансове забезпечення маркетингових заходів, у т.ч. стимулювання збуту. Відсутність заходів, спрямованих на вивчення потреб ринку. Жорсткість оргструктури управління маркетинговою діяльністю на підприємстві і, як наслідок, неможливість проявити себе співробітникам відділу маркетингу. Відсутність чітко визначених обов'язків працівників відділу маркетингу. Відсутність чітко визначених обов'язків працівників відділу маркетингу.
5. Організація управління	Стійкі зв'язки й високий рівень праці між структурними ланками управління.	Відсутність чітко визначених обов'язків та повноважень працівників. Складність і невідповідність оргструктури потребам ринку. Слабке інформаційне забезпечення. Не визначені цілі та стратегії розвитку підприємства.
6. Фінанси	Низький ступінь залежності від зовнішніх кредиторів	Інфляційне знецінення нагромаджень. Низький рівень рентабельності виробництва. Обмежені інвестиційні можливості. Низький рівень реінвестування.

Таблиця 11 - Висновки й пропозиції за результатами діагностики

Критерії	Реальна ситуація	Потрібний стан	Необхідні зміни	Обмеження	Засоби вирішення

Практичне завдання 9

Завдання 9.1. За даними, наведеними в табл. 12, визначити рівень конкурентоспроможності підприємства. Зробити висновки.

Таблиця 12 - Оцінка конкурентоспроможності підприємства-виробника

Показники	Товари підприємства			
	А	Б	В	Д
1. Ринок, на якому представлено товари	Розвинені країни	Інші країни	Внутрішній ринок	Внутрішній ринок
2. Показник значущості ринку	1.0	0.7	0.5	0.5
3. Рівень конкурентоспроможності товару на цьому ринку	0.85	1.15	1.05	0.95
4. Обсяг продажу товару на цьому ринку, тис .грош.од.	120	500	250	180

Завдання 9.2. Ваше підприємство налагодило випуск плівки виробничого й споживчого призначення. Під час підготовки нового виробництва було вивчено існуючих конкурентів і майбутню конкурентну позицію підприємства на ринку. Показники конкурентоздатності наведено в табл. 13.

Таблиця 13 – Вихідні дані для розрахунку конкурентної позиції

Ключовий фактор успіху	Вагомість чинників успіху	Рейтинг, бали			
		Власне підприємство	1-й конкурент	2-й конкурент	3-й конкурент
Якість і споживчі властивості продукції	0,2	8	7	9	6
Асортимент продукції	0,15	7	9	8	7
Ціна продажу, можливості змін	0,2	6	4	4	5
Обсяг продажу продукції	0,1	7,5	7,5	8	6
Реклама та стимулювання збуту	0,15	4,5	7,5	6	6
Канали збуту	0,2	7,5	9	8	4,5
Усього	1,0	X	X	X	X

Скласти конкурентний профіль підприємства. Зробити висновки щодо його конкурентної позиції на ринку.

Практичне завдання 10.

Проведіть аналіз і оцінку конкурентоспроможності підприємства.

На підприємстві налагоджено виробництво 3-х видів побутової техніки. Характеристики продукції у порівнянні з продукцією-лідером на ринку наведено у табл. 14. Для кожного виду продукції визначити рівень її конкурентоздатності. У порівнянні розрахованих показників виокремити продукцію, що має найвищий рівень конкурентоздатності на ринку. Висновки викласти у формі SWOT-аналізу.

Таблиця 14 - Рівень задоволення потреб покупців, бали

Чинники конкурентоздатності	Питома вага	1-й		2-й		3-й	
		Лідер	Власна	Лідер	Власна	Лідер	Власна
1	2	3	4	5	6	7	8
<u>Споживчі властивості</u>							
Надійність	8	8	6,2	7	5,8	8	5,2
Довготривалість	9	7	6,1	6	5,6	7	6,2
Зручність у використанні Дизайн	6	6	6,4	7	5,6	7	5,8
Гарантійне обслуговування	4	8	7,6	8	6,4	8	6,2
Упаковка	3	8	7,1	8	6,4	7	6,1
	2	6	5,6	6	2,4	6	5,8
<u>Економічні параметри</u>							
Ціна продажу	6	6	8,2	7	9,0	7	7,1
Витрати на ремонт	4	6	5,9	6	5,8	5	3,8
Вартість обслуговування	3	5	5,1	7	5,2	7	5,8
Непередбачені витрати	2	3	2,7	3	2,1	3	2,0

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Азоев Г. Л., Челенков А. П. Конкурентные преимущества фирмы. — М.: Новости, 2000. — 256 с.
2. Бердникова Т. Б. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: Уч. пособие. — М.: ИНФРА-М, 2001. — 215 с.
3. Грачев А. В. Анализ и управление финансовой устойчивостью предприятия. От бухгалтерского учета к экономическому: Уч.-практ. пособие. — М.: Финпресс, 2002. — 208 с.
4. Денисов А. Ю. Экономическое управление предприятием и корпорацией / А. Ю. Денисов, С. А. Жданов. — М.: Дело и Сервис, 2002. — 416 с.
5. Дибб С. Практическое руководство по сегментированию рынка / С. Дибб, Л. Симкин. — СПб.: Питер, 2001. — 240 с.
6. Зуб А. Т. Системный стратегический менеджмент: методология и практика / А.Т. Зуб, М. В. Локтионов. — М.: Генезис, 2001. — 752 с.
7. Предприятие в нестабильной экономической среде: риски, стратегии, безопасность / Г. Б. Клейнер, В. Л. Тамбовцев, Р. М. Качалов; под общ.ред. С. А. Панова. — М.: ОАО Изд-во «Экономика», 1997. — 288 с.
8. Ковалёв А. П. Диагностика банкротства. — М.: АО «Финстатинформ», 1995. — 96 с.
9. Ковалев В. В. Финансовый анализ: методы и процедуры. — М.: Финансы и статистика, 2001. — 560 с.
10. Коласс Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы: Уч. пособие / Пер. с франц. под ред. проф. Я. В. Соколова. — М.: Финансы, ЮНИТИ, 1997. — 596 с.
11. Коробов М. Я. Фінасово-економічний аналіз діяльності підприємств. — К.: Знання, 2000. — 347 с.
12. Ньюстром Дж. В., Дэвис К. Организационное поведение. — СПб.: Питер, 2000.

13. Основы экономической безопасности (государство, регион, предприятие, личность) / Под ред. Е. А. Олейникова. — М.: ЗАО «Бизнес-школа «Интел-Синтез», 1997. — 288 с.
14. О'Шонесси Дж. Принципы организации управления фирмой / Пер. с англ. — М.: МТ Пресс, 2001. — 296 с.
15. Портер М. Конкуренция. Уч. пособие / Пер. с англ.: — М.: Издательский дом «Вильямс», 2000. — 495 с.
16. Портер М. Стратегія конкуренції: Пер. з англ. А. Олійник, Р. Скільський. — К.: Основи, 1997. — 390 с.
17. Спивак В. А. Корпоративная культура. — СПб.: Питер, 2001. — 352 с.
18. Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. — М.: ИНФРА-М, 2001. — 336 с.
19. Системный анализ в управлении: Уч. пособие / В. С. Анорилатов, А. А. Емельянов, А. А. Кукушкин; Под ред. А. А. Емельянова. — М.: Финансы и статистика, 2002. — 368 с.
20. Современные технологии управления — ключ к успеху в бизнесе // Управление персоналом. — 2002. — №4. — С. 6—13.
21. Стратегия и тактика антикризисного управления фирмой / Под общ. ред. проф., д-ра экон. наук А. П. Градова и проф., д-ра экон. наук Б. И. Кузина. — СПб.: Спец. литература, 1996. — 510 с.
22. Теория и практика антикризисного управления: Учеб. для вузов / Г. З. Базаров, С. Г. Беляев, Л. П. Белых и др.; Под ред. С. Г. Беляева, В. И. Кошкина. — М.: Закон и право, ЮНИТИ, 1996. — 469 с.
23. Тироль Ж. Рынки и рыночная власть: Теория организации промышленности / Пер. с англ. — СПб.: Экономическая школа, 1996. — 745 с.
24. Томпсон А. А., Стрикленд А. Дж. Стратегический менеджмент: Искусство разработки и реализации стратегии: Учебник для вузов / Пер. с англ. — М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. — 576 с.

25.Травин В., Магура М. Кадровый консалтинг в условиях организационных изменений // Управление персоналом. — 2002. — № 6. — С. 29—32.

26.Уолш К. Ключові фінансові показники. Аналіз та управління розвитком підприємства / Пер. з англ. — К.: Наукова думка, 2001. — 367 с.

27.Шейн Э. Х. Организационная культура и лидерство / Пер. с англ. под ред. В. А. Спивака. — СПб.: Питер, 2002. — 336 с.

28.Шершньова З. Є., Оборська С. В. Стратегічне управління: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 1999. — 384 с.

29.Экономическая стратегия фирмы / Под ред. А.П. Градова; 2-е изд. — СПб.: Спец. литература, 1999. — 589 с.

Додаткова література

30.Новые технологии электронного бизнеса и безопасности / Л. К. Бабенко, В. А. Быков, О. Б. Макаревич, О. Б. Спиридов — М.: Радио и связь, 2001. — 376 с.

31.Бень Т. Г., Довбня С. Б. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємства // Фінанси України. — 2002 . — № 6. — С. 53—60.

32.Класифікація видів економічної діяльності. КВЕД. Державний класифікатор України. ДК 009 — 96. Чинний від 1997 — 01 — 07.

33.Кононенко І. Метод експрес-аналізу рівня конкурентоспроможності продукції // Економіка України. — 1998.

34.Плоткін Я., Лісовська Л. Забезпечення конкурентоспроможності продукції підприємства // Економіка України. — 1999. — № 2.

35.Поліщук Н. В. Інформаційне забезпечення регулювання результатів діяльності підприємства // Фінанси України. — 2002. — № 1 — С. 61—66.

36.Шилов Э. И., Закорко Е. П. Экономическая диагностика финансового положения строительных организаций // Персонал. Приложение № 3. — 1999. — № 4 (52). — С. 73—76.

Навчальне видання

Бурмака Тетяна Миколаївна

Методичні вказівки та завдання до виконання контрольної роботи з дисципліни «Економічна діагностика» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, напряму підготовки 0502 (6.030601) «Менеджмент»).

Відповідальний за випуск: *Є. М. Кайлюк*

Редактор: *М. З. Аляб'єв*

Комп'ютерне верстання: *Ю. П. Степась*

План 2009, поз. 477 М

Підп. до друку 22.01.10 р.

Формат 60x84 1/16

Друк на ризографі.

Ум. друк. арк. 1,3

Зам. №

Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 731 від 19.12.2001